

БИЛТЕН

МЕДИЈА ЦЕНТАР „ЖЕЛЕЗНИЦЕ СРБИЈЕ“ АД

Децембар 2024. године

У овом издању:

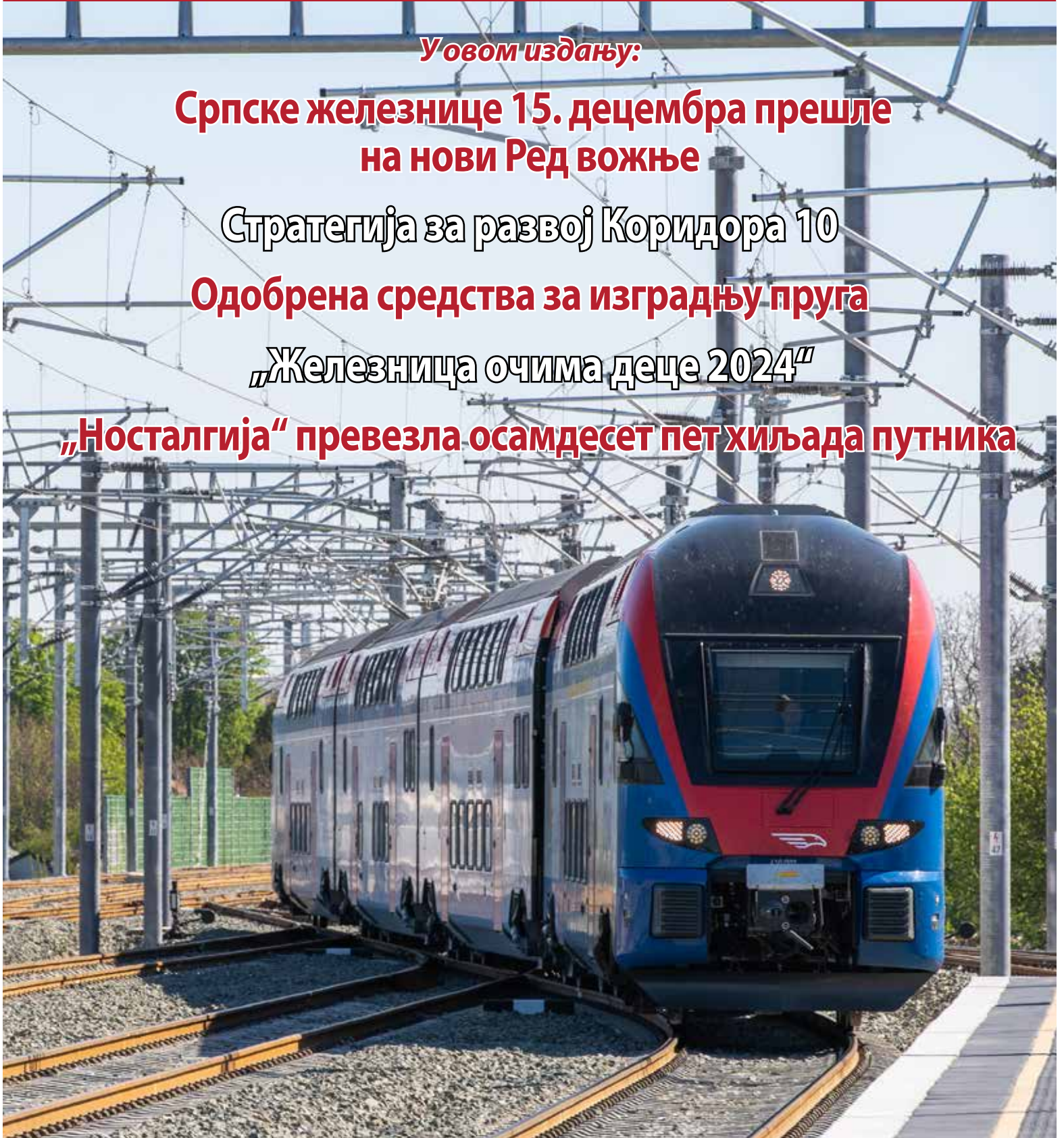
**Српске железнице 15. децембра прешле
на нови Ред вожње**

Стратегија за развој Коридора 10

Одобрена средства за изградњу пруга

„Железница очима деце 2024“

„Носталгија“ превезла осамдесет пет хиљада путника

Железнички саобраћај

Српске железнице 15. децембра прешле на нови Ред вожње

Нови ред вожње на српским пругама, као и на подручју свих железничких управа Европе, примењује се од недеље, 15. децембра.

У путничком саобраћају планирано је 434 путничка воза дневно, а у теретном железничком саобраћају Уговор о коришћењу јавне железничке инфраструктуре потписан је са 18 железничких превозника.

Према подацима добијеним из "Инфраструктуре железнице Србије" у међународном саобраћају наставља да саобраћа „ноћни воз“ између Београда и Бара и то на релацији Земун – Београд центар – Бар – Београд центар – Земун. Како је почела са радом заједничка погранична станица Бијело Поље, дошло је до корекције времена поласака. Међународни путнички воз из Земуна полази у 19.40 сати, из Београд центра у 20 часова и стиже у Бар у 6 часова 54 минута. Полазак из Бара је у 20.10 сати, а долазак у Земун планиран је у 7 часова 26 минута.

„Дневни воз“ од Суботице до Бара саобраћа само у сезони и то од 13. јуна до 14. септембра 2025, са председањем путника у станици Бијело Поље. Полазак из Суботице је у 8.04, Београд центра 9.45, а долазак у Бар је у 21 час 10 минута.

Међународни воз из Бара за Суботицу полази у 9 часова и стиже у 21 час 53 минута. Мимо летње сезоне, овај воз саобраћа на релацији Нови Сад – Ужице – Нови Сад.

На релацији Суботица–Сегедин–Суботица возови саобраћају са по пет поласака дневно, у оба правца.

До пуштања у саобраћај пруге између Новог Сада и Суботице, сви возови саобраћају до и од Петроварадина, а у унутрашњем путничком саобраћају највеће новине су:

- из Шида за Нови Сад свакодневно саобраћа по три брза воза и обратно, а из Сремске Митровице по један до Новог Сада и назад;

- уместо неких путничких, из Београд центра ка Сремској Митровици и Шиду саобраћају брзи возови;

- возови који су прошлом реду вожње из Панчево Војловице саобраћали до Панчевачког моста (дунавски колосек), по новом Реду вожње саобраћају на релацији Панчево Војловица – Панчево варош – Београд центар – Земун и обратно. Из Панчево Војловице има 9 поласака

и из Панчево вароши један. У супротном смеру има 10 поласака (7 поласака из Земуна и 3 поласка из Београд центра). За превоз путника на поменутој релацији користе се најмодернији електромоторни возови;

- возови из Зрењанина саобраћају до Панчевачког моста и обратно;

- на релацији Нови Сад – Богојево – Суботица возови тренутно саобраћају на релацији Нови Сад Ранжирна/Сомбор и Сомбор – Суботица.

Возови на релацији Краљево – Косовска Митровица Север – Краљево привремено уместо до Косовске Митровице Север саобраћају до Руднице, и обратно.

Локални путнички саобраћај на осталим пругама у овом ред вожње не разликује се битније у односу на прошли ред вожње.

Када је у питању БГ:ВОЗ, организација саобраћаја и број поласака у складу су са прошлогодишњим редом вожње.

Оваква организација железничког саобраћаја на српским пругама важиће до 13. децембра 2025. године.

Железничка компанија за превоз робе „Србија Карго“

Стратегија за развој Коридора 10

Национални железнички превозници контејнера на Коридору 10, „Србија Карго“, Hellenic Train, ZRSM и Rail Cargo Group одржали су, почетком новембра, састанак у луци Пиреј у Атини. Скуп је организовала грчка железничка логистичка компанија Pearl S.M.S.A., а српску компанију за превоз робе „Србија Карго“ представљали су в.д. генералног директора Наташа Млинар Лежаја и извршни директор за саобраћај Горан Влајковић. Национални превозници су, овом приликом, представили достигнућа у 2024. години, разматрајући упоредо проблеме и изазове на Коридору 10 у наредној години.

Кључни правац

Коридор 10 је кључни правац у повезивању европске и азијске трговине. Циљ је да се заједничким напорима свих учесника, на овом коридору у 2025. години, успостави континуирани транспорт од најмање два воза дневно, уз максимално транзитно време од 5 до 7 дана.

Наташа Млинар Лежаја, в. д. генерални директор „Србија Карго“ упознала је учеснике скупа са отварањем два железничка терминала у околини Београда, од којих на ЖИТ-ов тер-

минал већ долазе Cosco возови. Говорећи о инвестицијама за обнову возног парка компаније, она је нагласила да очекује куповину нових дизел локомотива и теретних вагона за превоз контејнера, подсетивши још једном на значај потписивања уговора о повременом закупу електричних локомотива са Македонским железницама. Овим закупом не само да се побољшава проток робе из грчких лука Солун и Пиреј, већ се омогућава бржи и ефикаснији

транзит преко Србије и Северне Македоније ка Европској унији. Састанак у Луци Пиреј био је важан корак у развоју Коридора 10 и унапређењу же-лезничког саобраћаја између Европе и Азије. Представници свих компанија истакли су значај сарадње, координације и стратешких инвестиција у инфраструктуру, како би се постигли амбициозни циљеви у 2025. години, укључујући убрзање превоза и побољшање транзитних времена.

У „Зеленом буџету“ за 2025. годину

Одобрена средства за изградњу пруга

Закон о буџету Републике Србије за 2025. годину, који је Народна скупштина усвојила 27. новембра, по први пут садржи Прилог 1 – Зелени буџет. Саставни део овог прилога је и списак 64 зелена пројекта које би следеће године требало да реализују министарства грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре, заштите животне средине, енергетике и пољопривреде. Укупан износ планиран за зелене пројекте у наредној години је 118,5 милијарди динара или милијарду евра, од чега је чак 61,8 милијарди динара, или 528,4 милиона евра намењено за изградњу или реконструкцију железничких пруга и метроа у Београду. Како наводе у Министарству финансија, реч је о пројектима који утичу на ублажавање климатских промена. Пројекти Зеленог буџета који се односе на железнички сектор су: пројекат мађарско-српске железнице вредан 18 милијарди динара, затим изградња пруге између Земун поља и Националног стадиона у истој вредности, реконструкција железничке пруге Ниш–Димитровград, за коју је издвојено 13 милијарди динара, београдски метро у који ће се уложити 11,5 милијарди динара и реализација пројеката железничке инфраструктуре 1,3 милијарде динара.

Како се образлаже у Прилогу 1, Закона о буџету за 2025. годину, „пројектима изградње, реконструкције и модернизације железничке инфраструктуре и електрификацијом пруге, као и обављањем саобраћаја електро-моторним возовима у односу на старе дизел локомотиве и повећањем обима железничког саобраћаја у односу на друмски саобраћај, доприноси се смањењу емисије CO2 и унапређењу енергетске ефикасности“. Када је реч о изградњи метроа у Београду, у Прилогу 1 се такође каже и то да се “у процесу пројектовања и изградње Београдског метроа предузимају сви неопходни кораци како би

се испунили сви међународни стандарди у циљу заштите животне средине, квалитета живота као и са стране енергетске ефикасности. Са тим у вези, решења која су предложена у досадашњој фази пројектовања у потпуности прате стратегију Зеленог града.”

Зелени буџет садржи информације о планирању и намени средстава која су одређена за пројекте и активности везане за ублажавање климатских промена, чији је циљ заштита животне средине ради по-бољшања квалитета живота грађана, каже се у образложењу Министарства финансија.

Изложба најуспешнијих ликовних радова

„Железница очима деце 2024“

У Железничком музеју, 23. децембра, отворена је изложба најбољих дечјих ликовних радова пристиглих на конкурс „Железница очима деце 2024“ и додељене су награде најуспешнијим учесницима.

„Крај сваке календарске године у „Железницама Србије“, чији је Железнички музеј организациони део, очекујемо са нестрпљењем и радујемо се сусрету са децом чија нас креативност и машта повезују у заједничко дружење већ више од четрдесет година“, рекла је Биљана Гордић, директор Медија центра „Железнице Србије“ ад.

„Хвала што сте се и ове године одазвали у великом броју, из свих делова Србије, и послали нам 2.712 радова. Из основних школа и ликовних радионица стигло је 1.766 радова, а из и предшколских установа, вртића и забавишта 946 ликовних оства-рења“, рекла је Гордић и додала да су и ове године стигли радови из три специјалне школе.

Жири овогодишњег, 41. ликовног конкурса „Железница очима деце 2024“ у саставу: Марина Миловановић Кушић, академски уметник; Душанка Милошевић, графички дизајнер; и Александар Пфићер, фотограф документариста, одабрали су петнаест најбољих ликовних радова и то девет школског и шест предшколског узраста. Према пропозицијама конкурса, награ-

ђенима су припале новчане награде од по 6.000, односно 4.000 динара, а награде и дипломе награђеним учесницима конкурса уручио је Страхинија Вуковић, директор Железничког музеја.

У Категорији ликовних радова школске деце равноправне награде добили су:

Мила Миодраговић Саболчки, I-Ц, ОШ “10. октобар”, Суботица; Мијат Илић, II-5, ОШ „Прва војвођанска бригада“, Нови Сад; Јован

Александров, III-1, Школа са домом за ученике оштећеног слуха и говора „11. мај“, Јагодина;

Теодора Милојевић, III-2, ОШ „Никола Вукићевић“, Сомбор; Симеон Пинтир, IV-1, ОШ „15. октобар“, Пивнице; Милена Дивљан, V-3, ОШ „Растко Немањић – Свети Сава“, Нова Пазова; Марко Миладиновић, VI-4, ОШ „Ратко Павловић Ћићко“, Прокупље; Невена Новаковић, VII-2, ОШ „Академик Радомир Лукић“, Милошевац; Петар Шакић, VIII-4, ОШ „Филип Кљајић Фића“, Београд.

У Категорији ликовних радова предшколске деце равноправне награде добили су:

Сара Митровић, 5 година, ПУ „Десанка Максимовић“, Житиште; Василије Думић, 5 година, ПУ „Лилипут“, Нови Сад; Николија Санчанин, 6 година, УПВО „Полетарац“, Рума; Душан Михајловић, 6 година, ПУ „Пахуљице“, Брус; Димитрије Малешевић, 6 година, Вргић „Ланс“, Београд; Вук Стефановић, 6 година, ПУ „Олга Јовичић Рита“, РЈ „Полетарац“, Краљево.

Према речима жирија, сви учесници успешно су одговорили на тему конкурса и кроз различите ликовне изразе показали колико им је тема железнице била инспиративна. Жири се кроз дечије радове сусрео са различитим ликовним техникама кроз аквареле, цртеже оловком, цртеже тушем, сликање темпером и акрилом, линорез, суву иглу, колаже итд. У мноштву дечијих радова наградио је оне у чијем је ликовним радовима препознао иновативност,

креативност, ликовност и искрен дечији рукопис који их је за нијансу издвојио од осталих радова. За излагање у Галерији Железничког музеја жири је одабрао око две стотине радова.

„Железнице Србије“ ад и Железнички музеј као музеј у саставу честитају свим учесницима конкурса и захваљују се на учешћу свим

предшколским и школским установама, ликовним радионицама, специјалним школама и ликовним педагозима који су деца давали смернице за рад и упознавање са разноврсним техникама током рада за конкурс.

Изложба дечијих радова биће отворена до 24. јануара 2025. године.

Завршена летња сезона саобраћаја на Шаргану

„Носталгија“ превезла осамдесет пет хиљада путника

Љубитељи музејске железнице из свих крајева света, пуних седам месеци, уживали су у природним лепотама мокрогорског краја. Последњом линијом рестауриране путничке композиције „Носталгија“, 31. октобра, окончана је још једна успешна сезона на најатрактивнијој ускоколосечној траси Европе. Музејско-тури-

Небојша Младеновић, саветник за туризам и угоститељство у „Инфраструктури железнице Србије“

стички комплекс „Шарганска осмица“ и код најпробирљивијих туриста (дуго низ година) ужива изузетан углед, што потврђују и бројни афирмативни коментари на интернет страницама и друштвеним мрежама. О имицу уређеног и примерено одржаног комплекса, који је организациони део „Инфраструктуре железнице Србије“ сведоче и импресивне цифре посетилаца из најудаљенијих земаља попут Аустралије, Новог Зеланда, САД и Јапана. Према речима

Александре Милутиновић, управнице МТК „Шарганска осмица“, највећи број иностраних гостију долази са Истока, нарочито из Кине.

„У смештајним капацитетима коначишта „Осмица“, од почетка године до данас, остварено је око 5.500 ноћења. Поред наших држављана, највећи број ноћења када су у питању гости из Европе, остварили су Пољаци, Руси и Словенци. Уколико на-ведене податке упоредимо са онима из претходне сезоне, морамо бити више него

задовољни. Реч је о повећању за готово 25 %“, каже за наш лист г-ђа Милутиновић.

Најбоља и једина валидна потврда професионалне организације запослених железничара на плану туризма и угоститељства управо је респектабилан ниво интересовања за дестинацију Мокра Гора. Да је минула летња сезона била и те како успешна, сматра и Небојша Младеновић, саветник за туризам и угоститељство у компанији „Инфраструктура ЖС“. Своју тврдњу

Александра Милутиновић, управница МТК „Шарганска осмица“

образлаже занимљивим новинама које су у минулом периоду заинтрижиле и редовне госте Мокре Горе и Шаргана.

„Ресторанске услуге биле су на заиста високом нивоу, са широком понудом домаћих специјалитета и традиционалних јела. Гости су могли да уживају у аутентичној храни припремљеној од локалних намирница, па су нам ресторани били пуни током читаве сезоне. Пораст броја посетилаца, како у смештајним капацитетима, тако и ресторанима, очигледан је показатељ да су гости препознали квалитет, гостопримство и аутентичност понуде. То ће нам бити до-датни мотив да и у наредним годинама

Обезбеђен превоз до посла

Особље „Србијавоза“, машинovoђе, кондуктери, благајници, маневристи, пре-гледачи кола, запослени на одржавању – заједно са колегама из „Инфраструктуре ЖС“, улажу максималан напор да читав комплекс „Шарганске осмице“ беспрекорно функционише. С обзиром на то да је већина железничара са местом становања у Ужицу, ове године је обезбеђено ново комби возило за превоз упосленика од Ужица до Мокре Горе и назад.

наставимо са унапређењем свих услуга. Према најавама туроператера, очекује се да ће број гостију из иностранства (генерално) бити већи у поређењу са претходним годинама, нарочито туриста из Кине. Кинези ће, по свој прилици, предњачити и када су у питању ресторанске услуге“, убеђен је Младеновић.

Тренд кратких одмора

Према информацијама које смо добили од управнице МТК „Шарганска осмица“, тренд кратких одмора са два преноћишта, настављен је и ове сезоне. Мокра Гора је и даље важна излетничка дестинација за људе који одседају на Златибору, Тари и у Бајиној Башти. Гости на Шарган, углавном, долазе организовано преко туристичких агенција. Вожња „Носталгијом“ се подразумева, а након двоипочасовне авантуре ускоколосечном „Рутом 8“, посетиоци најчешће скокну до лековитих извора „Беле воде“, уз неизбежну посету Дрвенграду.

Током читаве 2024. године, домаћи и страни туристи исказали су велико интересовање и за вожњу музејско-туристичким возом „Носталгија“. Превезено је готово десет хиљада путника више него у прошлој (2023) години, што ће минулу летњу сезону вероватно сврстати у ред најуспешнијих. Подсећања ради, рекордни промет бар када је у питању вожња рестаурираном железничком композицијом кроз тунеле Мокре Горе и даље је онај забележен у 2019. години. Тада је „Носталгијом“ превезено чак 90.000 путника.

„Интересовање љубитеља музејске железнице за услуге „Србијавоза“ у домену туристичке промоције овог краја, перманентно је на високом нивоу. То нас је мотивисало да од пре неколико година, у Мокрој Гори редовно организујемо и саобраћај у зимској сезони. Он традиционално почиње са првим даном календарске зиме (21. децембар) и траје до 19. јануара. Ускоколосечном „Рутом 8“, гости се могу провозати и у време сретњских празника (од 15. до 23. фебруара), као и током зимског распуста, Нове године, Божића, Дана државности. Све ћемо то имати и ове зиме, с тим да ће „Носталгија“ саобраћати у два термина. Постојаће редован јутарњи ползак у 11.15, али и онај од 13.30 сати уколико буде постојало интересовање гостију. Имајући у виду да је железничка линија сада нешто краћа (само од Мокре Горе до Јатара), цена возне карте за све категорије путника (током зимске сезоне) је 800 динара. Деца до шест година у пратњи родитеља могу се возити бесплатно“, каже за „Пругу“ Жељко Шпијунувић, шеф Секције за СКП Ужице.

Како сазнајемо у „Србијавозу“, планом пословања у 2024. години новчана средства за поправке и ремонт кола благовремено су обезбеђена. Оспособљавање парне локомотиве 83-052 најзначајнија је инвестиција националне компаније за путнички превоз у овом сегменту. Све указује да ћемо уз писак популарног „Гире“ већ наредне сезоне поново уживати у клапарану

челичних точкава по узаним шарганским шинама.

Инсталација савремених електропостројења на деоници Ресник – Пожега

Оптичким каблом до безбеднијег саобраћаја

Упоредо са изградњом новог диспечерског центра у Макишу за потребе железнице, теку радови и на постављању оптичког кабла дуж барског колосека. Према речима Милана Јанковића, извршног директора АТМ-а, оперативци ове београдске фирме ангажовани су од 1. октобра сваке ноћи на деоници Ресник – Пожега у термину "затвора пруге" (од 23 до 4 сата), а радови теку према утврђеној динамици. Истовремено се граде и трафо станице у Самарима, Ражани, Косјерићу и Каленићу, с обзиром на то да је осавремењавање барског коридора и отпочело у Косјерићу, па се затим наставило према станицама Ваљево и Вреоци. Посао је подељен новосадској фирми „Монтоп“, која је на пројекту инсталације модерних електропостројења (дуж 150 километара ове пруге) ангажована као подизвођач руској компанији РЖД. Будући да се београдски АТМ са својом шинском механизацијом поодавно наметнуо квалитетом изведених радова широм земље, и они су укључени у посао. Прве машине допремљене су на терен већ почетком јесени.

„Када смо започели радове, план је био да најпре кренемо са ископавањем и наливањем темеља за стубове (носаче оптичког кабла, прим.а ут) на потезу између Ваљева и Пожеге. Из тог разлога смо крајем септембра комплетну логику довели у Косјерић. У прве две недеље урадили смо петнаестак темеља између Косјерића и Самара, али смо због захтевности терена и непрецизно уцртане линије Телекомовог оптичког кабла уз пругу (на дубини од 80 центиметара), до даљег обуставили ископавања према клисури реке Градац“, каже за наш лист први оперативац београдског АТМ-а и појашњава да се бетонске каналете за тзв. носаче уклапају у земљу до дубине од 3 метра, што захтева хируршки прецизно уцртане трасе старих оптичких каблова у доњем колосечном строју.

Изливање темеља за стубове преко којих ће се пружати „нова оптика“ са обавезном инсталацијом утега („сидра“) где год су неопходне, ишло је доста лакше на пружној деоници између Ваљева и Лазаревца. За непуне

две седмице, неимари београдског АТМ-а раувукли су оптички кабал на потезу од готово 40 километара колосека, користећи притом постојеће затеге контактне вода. До средине новембра већ су били у Барајеву.

„Само на потезу од Ваљева до Лазаревца ископали смо педесет темеља за нова електропостројења. Наша устаљена динамика (када је овај посао у питању) је до пет темеља за ноћ у дозвољеном временском интервалу од 23 до 4 сата ујутру. Имајући у виду да су сви ови темељи уз пругу на просечном међурастојању од 800 метара, ми се заправо сваке ноћи померимо за четири километра у односу на позицију коју смо имали 24 часа раније“, реферише Јанковић.

Мада је о роковима крајње незахвално говорити, тим пре што ће и време диктирати

Модернизација важних железничких коридора

Према речима Милана Јанковића, у осавремењавању електропостројења широм Србије, београдска фирма АТМ често је била ангажована претходних година. Недавно су, каже он, на готово идентичан начин модернизовали колосек око Мале Крсне, а након пруге Ниш – Брестовац, у плану је и електрификација деонице Ниш – Димитровград.

грађевински део пројекта, сва је прилика да ће комплетно изливање темеља за гвоздене стубове између Ресника и Ваљева бити окончано до краја календарске године. Задатак нимало једноставан, јер на пружној деоници у дужини од 77,3 километра, треба инсталирати преко стотину носача са зетегамма („сидрима“) на утврђеним пунктовима уз колосек. Како деоница од Самара до Ваљева још није покривена новом оптиком за потребе будућег диспечерског центра у Макишу, нереално је очекивати да комплетан посао буде завршен пре пролећа. Када смо средином новембра у ситним

ноћним сатима посетили грађевинаре АТМ-а на отвореној прузи између станица Словац и Дивци, затекли смо две уигране екипе које су у савршеној оперативној координацији радили шаловање и бетонирање темеља за тзв. сидра. На лицу места избројали смо двадесеторицу људи непосредно ангажованих на овим пословима са импресивном механизацијом. Две локомотиве (једна са бушилицом, друга са ми-ксером за бетон) ту су од првог дана, што знатно убрзава напредовање по хладноћи. Како сазнајемо, методологија бушења у клисури реке Градац, због конфигурације тла, највероватније ће бити другачија. Ту ће се, кажу, изливати тзв. блок темељи, док ће се у појединим случајевима (на делу пруге од Самара до Пожеге) радити искључиво замена постојећих стубова, што је по свој прилици сценарио и за колосечни потез од Самара до Ваљева. Није могуће да и на овом делу пруге буде извршена само замена постојећих темеља. Према грубој процени коју је за лист „Пруга“ дао извршни директор АТМ-а, реч је о најмање 40, можда чак и 50 темеља. Треба имати у виду да сви ови грађевински захвати на осавремењавању електропостројења између станица Ресник и Пожега нису једина обавеза новосадске фирме „Монтоп“ на железничкој траси кроз југозападну Србију. Изградња софистицираних трафо станица које ће поред конвертовања електричне енергије (из ниског у високи напон) истовремено трансферисати и неопходне податке у главни диспечерски центар у Макишу, врло брзо ће доћи на ред. Претходно ће трасу између Самара и Ваљева још једном обићи пројектанти, пошто је набујала вегетација готово „прогутала“ одводне канале. Скоро је немогуће, кажу београдски неимари, детектовати где је нешто раније већ избетонирано а где не, што озбиљно компликује планирана бушења. Вредност радова на деоници Ресник–Пожега, а реч је о изливању безмало две стотине темеља уз постављање исто толико носећих стубова (преко којих ће се касније развући нови оптички кабал), износиће око пола милиона евра.

Билтен

ИЗДАВАЧ

Медија центар
„Железница Србије“ ад
Немањина 6, Београд

КОНТАКТ

011/3618-308
011/3618-443

medijacentar@srbrail.rs
biljana.gordic@srbrail.rs

ДИРЕКТОР МЕДИЈА ЦЕНТРА

Биљана Гордић

УРЕДНИК БИЛТЕНА

Аида Стојковић

ТЕХНИЧКО УРЕЂЕЊЕ

Душанка Милошевић

www.zeleznicesrbije.com